Kanál

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	3269
Készítés ideje:	1568
Készítés helye:	Magyarország
Anyag:	ezüst
Technika:	öntött; részben aranyozott; trébelt; vésett díszítés
Méretek:	hosszúság: 19,5 cm súly: 64,8 g

Lemezből domborított pajzsidomú merítő, belsejében a nyél tövénél vésett címerpajzsban családjegy: összevont HL, nyílban végződő kereszttel kombinálva. Merítőjére hátul felfutó öntött nyele kétszer tagolt reneszánsz baluszter idom, végén levéldíszes gömbbel.

A hasonló kanalak nem a mai értelemben vett levesek evésére szolgáltak, hanem, amint Apor Péter írja (*Metamorphosis Transylvaniae*, 1736.), „leves étek”-hez, amely a saját levében főtt, besűrített étel, s feltehetően mártások szedésére és evésére.

Analógiák: Magyarországon, főleg a Magyar Nemzeti Múzeumban, több hasonló kanalat őriznek, öblükben lévő címerpajzsban családjeggyel, emblémával, egy darabon a Jahve jelentésű héber betűkkel. Az e típusba tartózó, nem magyar gyűjteményekben lévő kanalak szinte mindegyikéről bizonyítható, hogy azok Magyarországról származnak. Joggal feltételezhetjük, hogy a pajzsmerítőjű, baluszternyelű kanalak jellegzetes magyar kanáltípusok voltak. Megjegyezzük, hogy G. Benker: *Alte Bestecke*. München, 1978. c. munkájában egyetlen hasonló darabot sem közöl.

Irodalom

- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 464. (Mikes Ildikó)
- szerző: Mikes Ildikó: *Az evőeszközök története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1971. - p. 17. Nr. 9. kép

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum